

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/101/86/95

NASTROJE SPOŁECZNE W MAJU '95

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Od marca utrzymuje się korzystny trend w ogólnej ocenie sytuacji w kraju. Znajduje on jednak nisko odzwierciedlenie we wskaźnikach odnoszących się do poszczególnych dziedzin życia publicznego. Jedyne znaczące zmiany w maju¹ to spadek opinii negatywnych o własnych warunkach materialnych (o 7 punktów) oraz sytuacji gospodarczej (o 6 punktów). W sumie można stwierdzić, że wydarzenia ostatniego miesiąca - konflikt między prezydentem i premierem, strajki pracowników kolei i ZM „Ursus” oraz odrzucenie przez Sejm orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie podatków - miały niewielki wpływ na stan nastrojów społecznych.

Oceny

Ogólny wskaźnik optymizmu - pesymizmu wciąż się poprawia (tab. 1). Obecnie osiągnął on poziom ze stycznia '95, po którym nastąpiło załamanie. Liczba osób, które uważają, że sytuacja w kraju zmierza w dobrym kierunku, wzrosła od kwietnia o 3 punkty procentowe (29%), a odsetek respondentów formułujących przeciwną opinię zmalał o 4 punkty (54%).

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'94								'95				
W dobrym	26	29	28	29	24	22	22	26	28	18	23	26	29
W złym	59	56	53	51	58	59	62	59	55	68	61	58	54
Trudno powiedzieć	16	15	19	20	18	19	16	15	17	14	16	16	17

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (60), 5-10 maja '95, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców kraju (N=1203).

Optymistami są przede wszystkim ludzie młodzi (do 24 lat), mieszkańcy dużych miast, osoby z wykształceniem średnim i wyższym, prywatni przedsiębiorcy, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla². Pozytywną ocenę ogólnej sytuacji częściej niż inni wyrażają także pracownicy sektora prywatnego i budżetowego. Najbardziej krytycznie nastawione są osoby w średnim wieku (35-44 lata), mieszkańcy wsi i miasteczek, badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym, a także respondenci deklarujący lewicowe poglądy. Pesymistami są także rolnicy, robotnicy niewykwalifikowani oraz bezrobotni.

W ciągu ostatniego miesiąca najbardziej poprawiły się nastroje prywatnych przedsiębiorców oraz kadry kierowniczej i inteligencji. Odsetek ocen pesymistycznych najbardziej znacząco wzrósł wśród pracowników fizyczno-umysłowych.

Polepszenie nastrojów można tłumaczyć przede wszystkim poprawą ocen **sytuacji gospodarczej** w kraju (tab. 2), która jest wynikiem spadku ocen krytycznych. O ile bowiem liczba ocen pozytywnych niemal się nie zmieniła (2-punktowy spadek od kwietnia), o tyle ocen negatywnych wyraźnie ubyło (o 6 punktów).

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'94									'95				
Dobra	5	6	6	9	9	8	8	7	9	9	8	7	9	11
Ani dobra, ani zła	29	30	31	32	34	30	32	34	33	38	34	36	35	38
Zła	60	59	58	53	52	56	54	54	52	47	54	53	52	46
Trudno powiedzieć	6	5	4	7	5	6	7	5	5	5	5	5	5	5

W ocenach życia gospodarczego nadal jednak dominują oceny negatywne. Wśród osób niezadowolonych najliczniejsi są rolnicy, mieszkańcy wsi, osoby w wieku 45-64 lata. Miesiąc temu najbardziej krytycznie ustosunkowani byli robotnicy niewykwalifikowani. Obecnie są oni mniej radykalnie nastawieni, częściej określają sytuację gospodarczą jako ani dobrą, ani złą. Zadowolenie ze stanu naszej gospodarki wyrażają przede wszystkim mieszkańcy dużych miast, prywatni przedsiębiorcy oraz kadra kierownicza i inteligencja.

² Zob. tabele aneksowe.

Ocena **sytuacji politycznej** utrzymuje się tymczasem na tym samym poziomie, co miesiąc temu (tab. 3). Tylko 6% badanych (tyle samo, co w kwietniu) oceniło ją pozytywnie - byli to najczęściej pracownicy fizyczno-umysłowi.

Tabela 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'94									'95				
	w procentach													
Dobra	7	7	7	9	8	7	7	6	7	5	2	5	6	6
Ani dobra, ani zła	41	42	42	42	45	38	35	38	39	32	26	34	38	40
Zła	42	39	40	34	34	40	45	45	44	53	64	53	46	45
Trudno powiedzieć	11	12	11	15	12	14	13	11	10	10	8	8	10	9

Ponad dwie piąte respondentów (45%) wciąż ma krytyczny stosunek do sytuacji politycznej. Negatywne oceny formułowali najczęściej prywatni przedsiębiorcy oraz robotnicy niewykwalifikowani.

Stabilne są również opinie o **sytuacji w zakładach pracy** respondentów. Blisko jedna trzecia badanych (31%) uważa ją za dobrą (tab. 4). W tej grupie częściej spotykamy robotników oraz pracowników umysłowych niższego szczebla, zarówno sektora państwowego, jak i prywatnego. Sytuację w swoim zakładzie pracy pozytywnie oceniają także ludzie w wieku 25 - 34 lata oraz mieszkańcy większych miast. Negatywne oceny są najczęstsze wśród rolników, osób z wykształceniem podstawowym, mieszkańców wsi, wreszcie ludzie, którzy przekroczyli 45 rok życia.

Tabela 4. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
	'94									'95				
	N=	583	581	595	532	590	586	632	554	552	588	606	563	596
Dobra	30	25	25	29	30	34	31	29	34	30	31	32	31	
Ani dobra, ani zła	28	36	35	32	32	31	31	31	26	33	28	31	35	
Zła	39	35	38	37	36	32	36	37	37	35	39	35	33	
Trudno powiedzieć	3	3	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	

Mimo że ocena ogólnej **sytuacji życiowej** nie uległa zmianie, poprawiły się opinie o własnych warunkach materialnych.

Tabela 5. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinnie żyje się:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'94								'95				
Dobrze	14	18	14	16	17	15	15	15	16	17	17	17	17
Ani dobrze, ani źle	57	52	53	53	55	57	54	54	55	54	54	54	58
Źle	29	31	33	31	28	28	31	30	28	30	29	28	25
Trudno powiedzieć	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0

Tabela 6. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego. Czy są one:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'94									'95				
Dobre	15	11	17	13	14	16	14	14	15	17	15	17	17	19
Ani dobre, ani źle	46	44	41	44	45	46	48	46	43	44	45	45	44	49
Złe	40	45	41	42	41	38	39	41	42	39	39	39	39	32

Prognozy

Prognozy w maju są bardziej stabilne niż oceny aktualnej sytuacji. **Ogólna prognoza sytuacji w kraju** pozostała na poziomie kwietniowym (tab. 7). Nadal połowa ankietowanych nie oczekuje żadnych zmian - ani na lepsze, ani na gorsze, a optymiści stanowią około jednej piątej badanych (18%).

Tabela 7. A jak Pan(i) sądzi, jak to będzie w ciągu najbliższego roku? Czy spodziewa się Pan(i), że sytuacja w Polsce - ogólnie rzecz biorąc - poprawi się, pogorszy się czy też nie zmieni się?

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań													
	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
	'94								'95					
Poprawi się	16	17	22	18	14	14	16	20	20	16	21	20	18	
Nie zmieni się	45	50	43	45	45	50	44	44	45	42	49	49	50	
Pogorszy się	29	25	24	28	32	27	28	27	26	32	21	22	23	
Trudno powiedzieć	11	8	11	8	9	9	11	9	9	11	9	9	9	

Najwięcej optymistów, podobnie jak w przypadku ogólnej oceny obecnej sytuacji w kraju, jest wśród prywatnych przedsiębiorców, uczniów i studentów, rencistów i emerytów oraz osób, które przekroczyły 65 rok życia. W ciemniejszych barwach widzą przyszłość osoby w wieku 35-54 lata, reprezentanci kadry kierowniczej, inteligencji oraz robotnicy niewykwalifikowani.

Równie stabilne są prognozy **sytuacji politycznej** oraz **gospodarczej**. W poprawę sytuacji politycznej w naszym kraju - tak jak miesiąc temu - wierzy ponad jedna piąta ankietowanych (tab. 8). Są to najczęściej ludzie młodzi (do 24 lat), uczniowie i studenci, mieszkańcy małych miast, osoby z wykształceniem wyższym, prywatni przedsiębiorcy, pracownicy fizyczno-umysłowi i umysłowi niższego szczebla, a także badani deklarujący lewicowe poglądy polityczne. Pesymiści (16%) rekrutują się głównie spośród robotników niewykwalifikowanych.

Tabela 8. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'94								'95				
Poprawi się	18	16	19	17	13	13	17	18	17	22	23	24	23
Nie zmieni się	46	50	49	51	48	51	50	46	44	39	47	50	47
Pogorszy się	19	17	12	15	17	18	15	18	22	21	15	14	16
Trudno powiedzieć	17	17	21	17	21	17	18	18	17	18	16	13	14

Przewidywania dotyczące warunków gospodarczych są nieznacznie lepsze (26% optymistów) od prognoz sytuacji politycznej (tab. 9). Najwięcej nadziei mają ludzie młodzi, z wyższym wykształceniem, także prywatni przedsiębiorcy, pracownicy umysłowi niższego szczebla oraz pracownicy sektora prywatnego.

Tabela 9. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'94								'95				
Poprawi się	23	23	26	23	19	17	23	23	24	25	26	26	26
Nie zmieni się	44	44	43	45	44	51	46	41	45	42	44	47	48
Pogorszy się	21	20	17	19	24	20	18	20	19	20	16	18	16
Trudno powiedzieć	13	13	14	12	13	12	13	16	12	14	14	9	11

Do grupy osób spodziewających się pogorszenia (16%) należą przede wszystkim badani w wieku 45 - 54 lata, rolnicy oraz bezrobotni.

W ciągu minionego miesiąca nie zmieniła się także **prognoza sytuacji życiowej** respondentów (tab. 10). Nadal notujemy nieco więcej pesymistów (21%) niż optymistów (17%).

Tabela 10. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	'94								'95				
Lepiej	18	17	18	17	15	15	17	17	19	19	20	19	17
Tak samo	43	45	42	40	38	39	39	43	42	47	47	48	49
Gorzej	25	23	23	24	27	26	23	22	21	22	22	20	21
Trudno powiedzieć	14	15	17	19	20	20	20	18	18	12	11	13	13

Jedyna zmiana w tej grupie wskaźników to 4-punktowy spadek (do 22% w maju) liczby optymistycznych prognoz odnoszących się do sytuacji w **zakładach pracy** respondentów (tab. 11). Tak więc kwietniowe polepszenie oczekiwań w tym zakresie było chwilową poprawą nastrojów.

Tabela 11. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

w procentach

Oceny	N=	Wskazania respondentów według terminów badań												
		IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
		'94								'95				
		595	585	605	532	599	586	636	556	560	589	607	571	602
Poprawi się		22	24	22	19	22	19	24	20	23	23	22	26	22
Nie zmieni się		43	43	49	46	45	50	45	47	50	50	45	47	46
Pogorszy się		23	20	17	21	19	17	19	20	14	17	20	18	19
Trudno powiedzieć		12	13	15	14	13	14	12	13	14	10	12	9	13

Optymistami pozostali ludzie młodzi, w wieku do 34 lat, mieszkańcy dużych miast, prywatni przedsiębiorcy oraz kadra kierownicza i inteligencja. Natomiast pogorszenia sytuacji w zakładach pracy częściej niż inni spodziewają się ludzie w wieku emerytalnym, mieszkańcy wsi, badani z wykształceniem podstawowym i wyższym, rolnicy oraz kadra kierownicza i inteligencja.

Stabilne są zarówno ogólne oceny obecnej sytuacji, jak i przewidywania na najbliższy rok. Obserwując na wyróżnionych wskaźnikach nastroje poszczególnych grup społecznych można zauważyć przewagę ocen negatywnych wyrażanych przez rolników i mieszkańców wsi.

Należy także podkreślić poprawę ocen ogólnej sytuacji życiowej. Zmiany te nie są znaczne, ale - jak wynika z naszych badań - ogólne oceny sytuacji życiowej należą do najbardziej stabilnych. Zmniejszenie się odsetka osób niezadowolonych trzeba więc uznać za istotne, zwłaszcza że obecny ich poziom jest najniższy od ponad roku.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

(%)

	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	54	17	1202
Płeć				
Mężczyźni	33	52	15	568
Kobiety	25	56	19	635
Wiek				
do 24 lat	44	41	16	180
25-34	26	57	17	221
35-44	23	63	14	273
45-54	25	57	18	193
55-64	27	52	21	168
65 lat i więcej	29	48	22	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	23	62	15	447
Miasto do 20 tys.	28	56	16	172
od 21 do 100 tys.	28	48	24	215
101-500 tys.	32	52	15	206
501 tys. i więcej mieszk.	41	40	19	162
Region				
Północny	33	50	16	138
Zachodni	20	58	22	117
Środkowozachodni	33	53	14	188
Środkowy	32	51	18	210
Wschodni	25	63	12	148
Południowo-wschodni	25	56	20	188
Południowo-zachodni	29	51	21	214
Wykształcenie				
Podstawowe	22	59	19	421
Zasadnicze zawodowe	26	61	13	310
Średnie	34	47	19	388
Wyższe	45	35	19	83
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	41	38	20	63
Prac.umysł.niż.szczębla	33	46	22	121
Pracownicy fiz.- umysł.	31	61	8	52
Robotnicy wykwalifikowani	28	55	18	129
Robotnicy niewykwalifik.	20	65	15	78
Rolnicy	16	69	15	92
Prywatni przedsiębiorcy	44	43	12	41
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	27	52	21	374
Uczniowie i studenci	52	30	18	85
Bezrobotni	17	76	7	86
Gospodynie domowe i inni	23	61	16	83
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	33	48	20	131
Sektor państwowy	28	52	20	142
Sektor prywatny	36	51	14	182
Spółdzielczość	10	71	18	27
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	18	69	13	212
125 - 199	25	57	19	212
200 - 274	28	57	15	300
275 - 324	27	53	20	162
325 i powyżej	46	36	18	243
Ocena własnych war. mater.				
Złe	19	67	14	383
Średnie	29	52	19	594
Dobre	44	37	19	224
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	24	54	22	87
Raz w tygodniu	26	56	18	675
Kilka razy w roku	33	51	16	305
W ogóle nie uczestniczy	34	53	13	135
Poglądy polityczne				
Lewica	27	60	13	283
Centrum	32	51	17	402
Prawica	33	53	14	269
Trudno powiedzieć	20	53	27	247

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?
Czy jest ona:

(%)

	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	38	46	4	1202
Płeć					
Mężczyźni	12	37	49	2	568
Kobiety	11	38	44	7	634
Wiek					
do 24 lat	12	42	39	6	180
25-34	12	44	42	2	221
35-44	7	42	46	5	273
45-54	14	31	50	6	193
55-64	14	31	54	1	168
65 lat i więcej	11	34	48	7	168
Miejsce zamieszkania					
Wieś	7	33	57	3	446
Miasto do 20 tys.	13	37	44	6	172
od 21 do 100 tys.	15	43	36	6	215
101-500 tys.	10	42	43	5	206
501 tys.i więcej mieszk.	17	40	38	5	162
Region					
Północny	12	47	38	3	138
Zachodni	9	36	53	2	117
Środkowozachodni	12	40	45	3	188
Środkowy	14	36	45	5	210
Wschodni	8	35	54	5	148
Południowo-wschodni	9	34	52	5	188
Południowo-zachodni	14	39	40	7	214
Wykształcenie					
Podstawowe	8	32	54	6	420
Zasadnicze zawodowe	9	39	48	4	310
Średnie	15	42	40	4	388
Wyższe	18	44	33	5	83
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	18	44	35	3	63
Prac.umysł.niż.szczebla	14	43	37	5	121
Pracownicy fiz.- umysł.	11	45	40	4	52
Robotnicy wykwalifikowani	7	44	46	3	129
Robotnicy niewykwalifik.	8	49	39	3	78
Rolnicy	4	33	59	4	92
Prywatni przedsiębiorcy	20	32	42	7	41
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	12	32	52	4	374
Uczniowie i studenci	18	38	37	7	85
Bezrobotni	4	27	63	7	86
Gospodynie domowe i inni	11	47	35	6	83
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	16	46	36	2	131
Sektor państwowy	9	46	38	7	142
Sektor prywatny	13	41	44	2	182
Spółdzielczość	5	43	44	8	27
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	5	32	61	3	212
125 - 199	8	41	47	4	212
200 - 274	10	37	48	5	299
275 - 324	17	39	41	3	162
325 i powyżej	19	42	36	3	243
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	28	62	4	383
Średnie	11	42	43	5	594
Dobre	22	44	29	4	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	39	45	5	86
Raz w tygodniu	11	37	48	5	675
Kilka razy w roku	11	40	45	4	305
W ogóle nie uczestniczy	16	38	44	2	135
Poglądy polityczne					
Lewica	10	35	51	4	283
Centrum	12	41	43	4	402
Prawica	14	40	46	1	269
Trudno powiedzieć	9	34	47	10	247

Tabela 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?
Czy jest ona:

	(%)					
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć		Liczba osób
Ogółem	6	40	45	9		1202
Płeć						
Mężczyźni	6	41	46	7		568
Kobiety	5	39	44	12		634
Wiek						
do 24 lat	6	42	43	9		180
25-34	5	38	52	5		221
35-44	3	42	48	8		273
45-54	5	39	46	9		193
55-64	8	41	41	10		168
65 lat i więcej	8	36	38	18		168
Miejsce zamieszkania						
Wieś	6	40	42	12		446
Miasto do 20 tys.	8	39	44	9		172
od 21 do 100 tys.	8	39	43	10		215
101-500 tys.	4	38	51	8		206
501 tys. i więcej mieszk.	3	44	49	5		162
Region						
Północny	4	38	48	10		138
Zachodni	6	42	46	6		117
Środkowozachodni	8	44	42	6		188
Środkowy	5	42	45	9		210
Wschodni	6	33	52	9		148
Południowo-wschodni	4	45	41	10		188
Południowo-zachodni	6	35	45	14		214
Wykształcenie						
Podstawowe	6	36	41	17		420
Zasadnicze zawodowe	4	42	49	6		310
Średnie	8	39	47	6		388
Wyższe	2	54	42	2		83
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	4	44	50	2		63
Prac. umysł. niż. szczebla	7	35	51	7		121
Pracownicy fiz.- umysł.	12	37	46	5		52
Robotnicy wykwalifikowani	6	46	44	5		129
Robotnicy niewykwalifik.	3	32	56	9		78
Rolnicy	2	37	46	15		92
Prywatni przedsiębiorcy	4	36	59	0		41
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	7	39	41	13		374
Uczniowie i studenci	7	42	39	12		85
Bezrobotni	6	36	45	13		86
Gospodynie domowe i inni	1	53	40	6		83
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	7	39	48	6		131
Sektor państwowy	8	37	42	14		142
Sektor prywatny	4	41	54	0		182
Spółdzielczość	3	38	49	9		27
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 125 zł	4	43	41	12		212
125 - 199	7	38	46	9		212
200 - 274	4	40	46	10		299
275 - 324	7	36	48	9		162
325 i powyżej	7	38	48	6		243
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	35	51	11		383
Średnie	6	42	43	9		594
Dobre	10	40	41	9		224
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	10	42	35	14		86
Raz w tygodniu	4	41	44	11		675
Kilka razy w roku	7	36	51	6		305
W ogóle nie uczestniczy	7	43	46	4		135
Poglądy polityczne						
Lewica	8	35	53	4		283
Centrum	7	48	37	8		402
Prawica	3	37	53	7		269
Trudno powiedzieć	5	35	40	21		247

Tabela 4. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?
Czy jest ona:

	(%)					
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć		Liczba osób
Ogółem	30	34	33	2		596
Płeć						
Mężczyźni	34	32	32	2		341
Kobiety	26	38	34	2		255
Wiek						
do 24 lat	38	38	24	0		64
25-34	42	29	29	0		157
35-44	29	36	30	5		204
45-54	17	40	41	1		120
55-64	18	32	46	3		42
65 lat i więcej	35	6	41	18		10
Miejsce zamieszkania						
Wieś	24	34	40	2		211
Miasto do 20 tys.	37	36	25	2		81
od 21 do 100 tys.	33	36	30	1		103
101-500 tys.	41	29	25	5		115
501 tys. i więcej mieszk.	22	41	35	2		86
Region						
Północny	40	29	31	0		66
Zachodni	42	23	35	0		58
Środkowozachodni	21	48	27	4		95
Środkowy	23	41	31	4		101
Wschodni	22	36	42	1		84
Południowo-wschodni	36	34	28	2		77
Południowo-zachodni	36	25	35	4		114
Wykształcenie						
Podstawowe	27	30	41	2		122
Zasadnicze zawodowe	29	39	29	3		195
Średnie	34	31	33	2		218
Wyższe	29	42	27	2		62
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	28	34	36	2		63
Prac. umysł. niż. szczebla	36	30	31	2		121
Pracownicy fiz.- umysł.	28	44	26	3		52
Robotnicy wykwalifikowani	43	32	23	2		127
Robotnicy niewykwalifik.	40	24	34	2		76
Rolnicy	7	38	53	2		89
Prywatni przedsiębiorcy	24	59	16	0		41
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	17	25	44	14		22
Uczniowie i studenci	0	100	0	0		2
Bezrobotni	100	0	0	0		1
Gospodynie domowe i inni	0	0	100	0		3
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	30	34	34	3		128
Sektor państwowy	38	24	38	0		138
Sektor prywatny	37	43	19	2		181
Spółdzielczość	30	29	30	11		24
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 125 zł	19	32	49	0		86
125 - 199	31	33	31	5		104
200 - 274	31	37	30	2		140
275 - 324	32	37	30	1		92
325 i powyżej	39	33	26	2		132
Ocena własnych war. mater.						
Złe	24	30	46	1		166
Średnie	26	41	29	4		304
Dobre	51	25	24	0		126
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	36	31	34	0		33
Raz w tygodniu	31	34	32	3		327
Kilka razy w roku	26	39	34	1		180
W ogóle nie uczestniczy	38	23	35	4		56
Poglądy polityczne						
Lewica	27	35	37	1		156
Centrum	31	35	30	4		209
Prawica	38	36	26	0		141
Trudno powiedzieć	26	30	41	3		90

Tabela 5. Czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce:

(%)

	poprawi się	nie zmieni się	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	50	23	9	1202
Płeć					
Mężczyźni	20	50	22	7	568
Kobiety	17	49	24	10	635
Wiek					
do 24 lat	21	57	12	10	180
25-34	13	54	25	7	221
35-44	14	55	27	4	273
45-54	18	48	28	6	193
55-64	22	42	25	12	168
65 lat i więcej	27	38	19	16	168
Miejsce zamieszkania					
Wieś	19	50	22	10	447
Miasto do 20 tys.	21	45	26	8	172
od 21 do 100 tys.	20	44	24	12	215
101-500 tys.	14	53	27	6	206
501 tys. i więcej mieszk.	19	57	17	7	162
Region					
Północny	18	52	20	11	138
Zachodni	22	54	21	3	117
Środkowozachodni	26	52	15	6	188
Środkowy	14	51	26	9	210
Wschodni	17	48	24	11	148
Południowo-wschodni	19	47	26	8	188
Południowo-zachodni	15	45	27	12	214
Wykształcenie					
Podstawowe	20	45	22	13	421
Zasadnicze zawodowe	16	54	22	8	310
Średnie	17	52	24	7	388
Wyższe	24	49	26	1	83
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	14	52	30	4	63
Prac.umysł.niż.szczębla	11	60	20	8	121
Pracownicy fiz.-umysł.	16	56	22	6	52
Robotnicy wykwalifikowani	18	50	26	6	129
Robotnicy niewykwalifik.	18	45	29	8	78
Rolnicy	12	62	20	6	92
Prywatni przedsiębiorcy	29	41	25	5	41
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	23	40	23	14	374
Uczniowie i studenci	28	59	7	7	85
Bezrobotni	10	57	27	6	86
Gospodynie domowe i inni	15	49	26	9	83
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	15	54	27	4	131
Sektor państwowy	12	49	29	9	142
Sektor prywatny	20	53	20	6	182
Spółdzielczość	7	48	32	13	27
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	14	53	23	10	212
125 - 199	17	46	27	11	212
200 - 274	16	51	23	10	300
275 - 324	20	53	22	6	162
325 i powyżej	26	49	20	5	243
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	48	30	10	383
Średnie	20	50	22	8	594
Dobre	25	51	16	8	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	19	51	18	11	87
Raz w tygodniu	18	50	22	9	675
Kilka razy w roku	15	52	23	9	305
W ogóle nie uczestniczy	25	41	29	5	135
Poglądy polityczne					
Lewica	23	46	26	5	283
Centrum	14	58	21	7	402
Prawica	20	51	23	6	269
Trudno powiedzieć	20	39	22	18	247

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:

	(%)					
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób	
Ogółem	23	47	16	14	1202	
Płeć						
Mężczyźni	26	48	17	9	568	
Kobiety	21	46	15	18	635	
Wiek						
do 24 lat	30	51	9	10	180	
25-34	18	54	17	11	221	
35-44	21	48	20	10	273	
45-54	27	42	18	13	193	
55-64	22	48	15	16	168	
65 lat i więcej	23	37	12	28	168	
Miejsce zamieszkania						
Wieś	22	46	17	16	447	
Miasto do 20 tys.	32	40	16	13	172	
od 21 do 100 tys.	22	51	11	16	215	
101-500 tys.	21	47	19	13	206	
501 tys.i więcej mieszk.	22	53	15	10	162	
Region						
Północny	27	39	17	16	138	
Zachodni	22	52	14	12	117	
Środkowozachodni	25	53	14	8	188	
Środkowy	24	45	19	13	210	
Wschodni	27	43	15	14	148	
Południowo-wschodni	20	48	15	18	188	
Południowo-zachodni	20	47	15	17	214	
Wykształcenie						
Podstawowe	22	42	15	21	421	
Zasadnicze zawodowe	20	52	17	12	310	
Średnie	27	48	15	10	388	
Wyższe	29	48	16	7	83	
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	18	55	19	8	63	
Prac.umysł.niż.szczebla	30	40	20	9	121	
Pracownicy fiz.- umysł.	31	51	12	6	52	
Robotnicy wykwalifikowani	23	52	13	12	129	
Robotnicy niewykwalifik.	15	52	22	10	78	
Rolnicy	22	43	16	19	92	
Prywatni przedsiębiorcy	33	47	12	8	41	
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	22	42	17	19	374	
Uczniowie i studenci	38	42	7	13	85	
Bezrobotni	20	50	14	16	86	
Gospodynie domowe i inni	10	63	12	14	83	
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	27	48	18	7	131	
sektor państwowy	21	50	17	13	142	
sektor prywatny	25	50	16	9	182	
Spółdzielczość	25	59	13	2	27	
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 125 zł	18	49	17	16	212	
125 - 199	25	44	17	14	212	
200 - 274	22	47	14	16	300	
275 - 324	23	53	12	12	162	
325 i powyżej	29	46	15	9	243	
Ocena własnych war. mater.						
Złe	14	50	21	15	383	
Średnie	25	46	14	14	594	
Dobre	35	44	10	11	224	
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	28	38	16	18	87	
Raz w tygodniu	23	47	16	14	675	
Kilka razy w roku	19	50	16	15	305	
W ogóle nie uczestniczy	30	46	13	11	135	
Poglądy polityczne						
Lewica	29	42	18	10	283	
Centrum	25	53	14	8	402	
Prawica	25	48	18	9	269	
Trudno powiedzieć	12	41	13	34	247	

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:

	(%)				
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	48	16	11	1202
Płeć					
Mężczyźni	28	49	16	7	568
Kobiety	23	47	16	14	634
Wiek					
do 24 lat	37	45	10	8	180
25-34	21	53	18	8	221
35-44	22	55	15	8	273
45-54	24	42	21	13	193
55-64	26	49	15	10	168
65 lat i więcej	27	38	16	19	168
Miejsce zamieszkania					
Wieś	23	45	21	11	446
Miasto do 20 tys.	31	48	10	11	172
od 21 do 100 tys.	23	53	12	12	215
101-500 tys.	25	49	17	9	206
501 tys. i więcej mieszk.	31	46	14	9	162
Region					
Północny	28	47	16	8	138
Zachodni	23	55	14	7	117
Środkowozachodni	36	49	11	5	188
Środkowy	24	46	17	13	210
Wschodni	23	46	21	10	148
Południowo-wschodni	22	50	16	12	188
Południowo-zachodni	24	44	17	15	214
Wykształcenie					
Podstawowe	26	42	17	15	421
Zasadnicze zawodowe	20	51	18	10	310
Średnie	27	51	15	7	388
Wyższe	39	52	6	4	83
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	21	62	9	8	63
Prac. umysł. niż. szczebla	30	48	15	7	121
Pracownicy fiz.- umysł.	24	53	15	8	52
Robotnicy wykwalifikowani	28	45	17	10	129
Robotnicy niewykwalifik.	18	52	14	15	78
Rolnicy	19	45	24	12	92
Prywatni przedsiębiorcy	31	61	7	2	41
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	26	43	18	13	374
Uczniowie i studenci	46	36	8	11	85
Bezrobotni	14	57	22	7	86
Gospodynie domowe i inni	23	54	14	9	83
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	27	53	15	5	131
Sektor państwowy	24	44	18	14	142
Sektor prywatny	30	51	10	8	182
Spółdzielczość	16	63	13	8	27
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	20	50	20	10	212
125 - 199	25	47	18	9	212
200 - 274	20	53	14	12	300
275 - 324	28	52	13	7	162
325 i powyżej	38	40	14	8	243
Ocena własnych war. mater.					
Złe	15	51	22	12	382
Średnie	26	49	14	11	594
Dobre	43	39	9	8	224
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	27	36	15	22	87
Raz w tygodniu	27	48	15	10	675
Kilka razy w roku	21	53	17	9	305
W ogóle nie uczestniczy	32	45	16	8	135
Poglądy polityczne					
Lewica	29	46	19	7	283
Centrum	26	51	16	7	402
Prawica	30	50	15	5	269
Trudno powiedzieć	17	42	14	27	247

Tabela 8. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

	(%)				Liczba osób
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć	
Ogółem	22	46	19	13	602
Płeć					
Mężczyźni	24	46	18	12	340
Kobiety	18	47	21	14	262
Wiek					
do 24 lat	31	41	19	10	65
25-34	27	49	14	10	157
35-44	17	47	19	17	209
45-54	19	51	23	7	119
55-64	21	38	28	13	41
65 lat i więcej	9	19	30	42	10
Miejsce zamieszkania					
Wieś	19	43	27	11	214
Miasto do 20 tys.	21	49	15	16	80
od 21 do 100 tys.	23	55	13	9	107
101-500 tys.	22	47	18	13	114
501 tys.i więcej mieszk.	26	42	15	17	87
Region					
Północny	18	65	6	11	66
Zachodni	32	48	13	6	58
Środkowozachodni	23	48	16	13	98
Środkowy	24	37	22	16	102
Wschodni	18	42	28	11	84
Południowo-wschodni	22	47	20	10	81
Południowo-zachodni	17	44	23	16	114
Wykształcenie					
Podstawowe	15	40	29	16	123
Zasadnicze zawodowe	22	47	17	14	195
Średnie	24	50	15	11	220
Wyższe	24	46	24	6	64
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	28	46	24	2	62
Prac.umysł.niż.szczebla	22	51	15	12	121
Pracownicy fiz.- umysł.	21	57	15	7	52
Robotnicy wykwalifikowani	19	50	16	16	126
Robotnicy niewykwalifik.	20	45	20	16	76
Rolnicy	20	45	26	8	89
Prywatni przedsiębiorcy	38	35	6	20	41
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	3	19	48	30	22
Uczniowie i studenci	27	73	0	0	4
Bezrobotni	45	55	0	0	3
Gospodynie domowe i inni	0	12	44	44	8
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	13	61	21	4	128
sektor państwowy	21	43	22	14	138
sektor prywatny	28	45	10	16	180
Spółdzielczość	32	42	21	5	26
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	17	48	22	13	91
125 - 199	22	40	21	17	104
200 - 274	19	52	19	10	138
275 - 324	19	52	15	13	91
325 i powyżej	26	49	16	9	136
Ocena własnych war. mater.					
Złe	19	43	24	14	169
Średnie	20	49	19	12	306
Dobre	29	45	13	13	128
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	19	39	24	19	33
Raz w tygodniu	25	46	18	11	329
Kilka razy w roku	19	45	21	15	179
W ogóle nie uczestniczy	13	55	21	10	62
Poglądy polityczne					
Lewica	23	45	22	11	162
Centrum	22	49	17	12	211
Prawica	25	49	18	9	137
Trudno powiedzieć	14	40	23	22	92